

[Erik Eriksen.]

programerklæringens ord om tjenestetidens nedsættelse burde have været udeladt. Det er jo trods alt sådan, at det, der bliver det stående indtryk, er dette, at det rent faktisk viste sig, at regimentschefer og hærkommando, generalinspektører og forsvarshefer, forsvarsstyrelse og alt det, der nu blev nævnt af den højtærede minister i går, kom til den slutning, at det skulle blive, som det var foreslået. Derfor vil jeg egentlig sige, at den højtærede forsvarsminister var ikke blevet mindre ved at erkende, at mange uberettigede angreb i denne forbindelse har været rettet mod hans forgænger, og derfor forstår jeg ikke, at ministeren, som jeg i høj grad anerkender som en praktisk mand, også en praktisk dygtig mand, ikke ganske enkelt tog telefonen og ringede til Harald Petersen og spurgte ham, om han havde nogle oplysninger på disse områder. Jeg tror, at det havde været klogt at gøre det, og jeg kender den højtærede forsvarsminister så godt, tror jeg, at han i og for sig i sin sjæls inderste vil sige: ja, det er ikke helt forkert, hvad du der står og siger. Jeg kan jo ikke lade være med at sige, at jeg levende kan forestille mig den omgang, som f. eks. det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard ville have givet den siddende forsvarsminister efter dette, hvis denne f. eks. havde heddet Harald Petersen; det havde ikke været morsomt. (*Bertel Dahlgaard*: Det kan jo komme endnu!). Det vil glæde mig; jeg skal være en opmærksom lytter, kan det ærede medlem være overbevist om.

Med hensyn til stationeringen fandt den højtærede statsminister, at jeg ved tidligere lejligheder havde udtalt mig uklart. Det kan vel derfor være påkrævet lige med et par ord at gentage, at det, jeg har peget på i denne forbindelse, er dette, at det igennem flere år har været således, som det jo også er i dag, at venstre, for nu at tage mit eget parti først, de konservative, socialdemokratiet og retsforbundet naturligvis også på det udenrigs- og forsvarspolitiske område må samarbejde. Også da vi var i opposition under den tidligere socialdemokratiske regering, anså vi det for en selvfølge, at udenrigspolitikken skulle være hævet op over den hjemlige politik. Vi handlede derfor med den daværende rege-

ring om alle udenrigspolitiske spørgsmål, idet vi erkendte, at det tilkom regeringen at tage standpunkt på Danmarks vegne. Således har det også været under den tidligere regering. Men på den socialdemokratiske partikongres fremkom der forsåvidt noget nyt, idet socialdemokratiets formand, den nuværende højtærede statsminister, gav meddelelse om, at han ikke ønskede stationering af fremmede flyvere i øjeblikket.

Af to grunde fandt jeg denne udtalelse beklagelig. For det første af udenrigspolitiske grunde. Det er atter og atter gentaget, at der ikke i foråret var taget standpunkt til spørgsmålet, som det da forelå. Det har været drøftet ved Atlantpagtorganisationen, hvorvidt en sådan stationering var ønskelig ud fra såvel militære som politiske hensyn. Hele tiden har det været klart understreget af den tidligere udenrigsminister, at det tilkom rigsdagen at træffe den endelige afgørelse i spørgsmålet. Disse rent orienterende forhandlinger var langtfra afsluttet, da socialdemokratiets formand fandt det ønskeligt at meddele offentligheden, at hans parti havde taget standpunkt til sagen — og altså et negativt standpunkt. Der blev således taget standpunkt til noget, der ikke var aktuelt, noget, der ikke forelå til afgørelse, og derfor kan jeg ikke se den store visdom i denne handle måde. Forholdet er nemlig det, at den hindrede regeringen i at videreføre selv de mest uforbindende forhandlinger.

Jeg fandt også udtalelsen uheldig af den grund, at den brød med noget afgørende for tilrettelæggelsen af vor udenrigspolitik, nemlig forhandlingen mellem de partier, jeg nævnte før. Socialdemokratiet tog i virkeligheden standpunkt, ikke alene på egne vegne, men også på regeringens og på dens partiers, netop fordi der skal være denne enighed.

Jeg har endvidere sagt, at det forudsætter tungtvejende grunde, hvis der skal stationeres fremmede styrker på vor jord. Men det er vel egentlig noget, vi alle er enige om. Og det, vi skulle undersøge, var jo netop, hvor tungtvejende disse grunde er i dag. Med det politiske indhold, Europa og verden har i dag, kan de visse vise sig at være tungtvejende. Jeg erkender, at jeg ikke i dette øjeblik er i besiddelse af oplysninger,